

Tytuł:

Kawiarnie i kabarety 20-lecia. Tworzymy fotomontaże

Autor/ka:

Sylwia Żółkiewska

Grupa docelowa:

uczniowie klas 5-8 Szkoły Podstawowej
(dla klasy 5 można uprościć scenariusz np. wybierając tylko 1 nazwisko najbardziej znanej postaci do opracowania przez każdą z grup)

Poziom trudności ze względu na zastosowane narzędzia cyfrowe i multimedia:

2/5

Czas:

2 godziny zegarowe

Tagi

grafika, kolaż, remiks, mem, fotografia, obróbka obrazu, retusz, prezentacja, wizerunek w sieci

Kluczowe pytania:

Gdzie w 20-leciu międzywojennym spotykali się politycy, aktorzy, pisarze, poeci?
Jakie były słynne kawiarnie i kabarety?
Jak tworzyć kolaże, remiksy, memy?

Cel zajęć:

Rozwinięcie kreatywności i zachęcenie do tworzenia kolaży, poprzez praktyczne wykorzystanie nabytej podczas warsztatów wiedzy i umiejętności, zachęcenie do wspólnej pracy nad projektem i poznawania najsłynniejszych artystów dwudziestolecia.

Główne założenie zajęć:

Podczas zajęć uczestnicy poznają miejsca spotkań słynnych pisarzy, polityków, poetów okresu międzywojnia na podstawie archiwów FINA i portalu biogramy.pl. Stworzą kolaże ze zdjęć archiwalnych i współczesnych i poznają narzędzia do ich realizacji.

Metody pracy:

Pokaz, dyskusja, prezentacja, ćwiczenia praktyczne, praca na komputerach, tabletach lub smartfonach.

Elementy niezbędne do przeprowadzenia zajęć:

- tablety lub smartfony (wystarczy 1 na 3-5 uczestników), najlepiej połączone wspólnym kontem Google z zainstalowaną aplikacją Dysk Google.
- wybrana aplikacja do tworzenia kolaży lub memów (np. prosta i intuicyjna aplikacja [Cupace - Cut and Paste Photos](#), która jest bezpłatna i służy do wycinania twarzy i wklejania ich do innych zdjęć) lub Faceover na urządzenia z oprogramowaniem IOS.
- rzutnik multimedialny, komputer, głośniki,
- zgromadzone na dysku google zdjęcia postaci
- karteczki z nazwiskami do rozłosowania przez grupy

Przed zajęciami należy zapoznać się ze scenariuszem zajęć i z aplikacją [Cupace - Cut and Paste Photos](#) lub inną podobną

Przebieg ćwiczeń (w tym orientacyjny czas trwania poszczególnych działań):

Przebieg:

1. Przywitanie, przedstawienie tematu zajęć, przedstawienie się uczestników ew. pytania czy byli już w FINA i czy wiedzą, czym zajmuje się instytut. (5 min)

* jeśli zajęcia odbywają się w szkole można pominąć punkt pierwszy.

2. Prowadzący prosi, by uczestnicy przedstawili się imieniem i wymienili imię ulubionego aktora lub celebryty i/lub powiedzieli, gdzie najchętniej spędzają czas wolny (10 minut). Dyskusja prowadzona jest poprzez aplikację Jamboard lub Padlet.
3. Prowadzący przedstawia temat i dyskutuje z uczestnikami na temat tego, jak dziś ludzie się komunikują (media społ., komunikatory, e-maile), jak podtrzymują znajomości, gdzie chodzą, gdzie się spotykają (wirtualnie i realnie).

Następnie uczestnicy zastanawiają się, jak mogło wyglądać podtrzymywanie relacji w

latach 20-tych? Jak się komunikowano, gdzie się spotykano, jakie rozrywki i miejsca uważano za popularne? Dlaczego życie towarzyskie w kawiarniach i kabaretach rozkwitło akurat w międzywojniu?

Można pokazać fragmenty filmu z kawiarni Adria z 1936 r. [3.36]:

<https://www.youtube.com/watch?v=W6Blzi-f4yg>

(10 min)

4. Prowadzący przedstawia zadanie na dziś: uczestnicy dowiedzą się jak najwięcej o jednej ze słynnych postaci międzywojnia oraz o ulubionym miejscu, w którym spędzała czas. Następnie - by bardziej wczuć się w klimat XX-lecia - na wylosowanym zdjęciu umieszczą swoje twarze. (5 min)
5. Uczestnicy dzielą się na 4-5 zespołów (3-5 osobowych). Każda grupa losuje imię i nazwisko 1 postaci oraz otrzymuje archiwalne zdjęcie z postacią w otoczeniu innych osób. Z pomocą internetu muszą dowiedzieć się:
  - w jakiej kawiarni, restauracji, hotelu, teatrze, kabarecie dana postać przebywała najczęściej? (nazwa, np. Ziemiańska)
  - co tam robiła?
  - kogo jeszcze mogła spotkać?
  - kim mogą być inne postaci ze zdjęcia?
  - gdzie znajdowała się kawiarnia lub kabaret? czy dalej istnieje? jeśli nie, to kiedy została zamknięta? Co obecnie znajduje się w tym miejscu?

Podpowiedź: w Internecie na pewno można trafić na ww. informacje, jednak trzeba szukać nieco szerzej, wpisując do wyszukiwarki hasło 'kawiarnie w XX-leciu' lub 'życie towarzyskie w XX-leciu' i przeglądając artykuły w poszukiwaniu informacji o wylosowanej postaci. Jeśli wpisane hasła lub pytania będą zbyt precyzyjne, np. 'jak spędzała czas wolny Zula Pogorzelska?' to możemy nie otrzymać żadnych wyników.

Postaci do wyboru i rozlosowania:

Jan Lechoń (Pod Pikadorem, Ziemiańska)

<http://biogramy.pl/a/biografia/jan-lechon-wlasciwie-leszek-jozef-serafinowicz-wiesz>

Bolesław Wieniawa-Długoszowski (Kresowa)

<http://biogramy.pl/a/biografia/boleslaw-ignacy-florian-wieniawa-dlugoszowski-wiesz>

Eugeniusz Bodo (Morskie Oko, Qui Pro Quo, Adria)

<http://biogramy.pl/a/biografia/eugeniusz-bodo-wlasciwie-junod-wiesz>

Zula Pogorzelska (Morskie Oko)

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/zula-pogorzelska-wiesz>

<https://culture.pl/pl/tworca/zula-pogorzelska>

Stefania Grodzieńska (Cyrulik Warszawski)

<http://biogramy.pl/a/biografia/stefania-nina-grodzienska-grodzienska-jurandot-pisarka-satryczka-wiesz#photo>

Tytus Czyżewski (klub Gałka Muszkatołowa, Pod Katarynką - **Kraków**)

<http://biogramy.pl/a/biografia/tytus-czyzewski-malarz-wiesz>

(30 min)

6. Następnie grupy na tabletach. przekształcają wylosowane zdjęcie tworząc kolaż - zamiast twarzy postaci ze zdjęć umieszczają swoje twarze, tak aby wczuć się w klimat XX-lecia.

Powinni starać się zapozować tak, by ich twarze były pod takim samym kątem jak twarze postaci na zdjęciu. Mogą to zrobić np. w aplikacji [Cupace - Cut and Paste Photos](#) lub podobnej, poznając przy okazji zasady obróbki obrazu i pracy na warstwach.

Opcje:

Jeśli uczestnicy z różnych powodów nie chcą sfotografować i umieścić w zdjęciu swoich twarzy, można zaproponować im stworzenie masek z papieru i przyozdobienie nimi swoich twarzy.

Można też stworzyć mem lub inaczej zremiksować zdjęcie w aplikacji Pixlr.
(www.pixlr.com)

(25 min)

7. W następnym kroku pobierają kolaż w formacie jpg. na smartfon lub tablet i przesyłają na Dysk Google (5 min).
8. Grupy prezentują stworzone kolaże, opowiadając o wylosowanej postaci, jej znajomych i ulubionym miejscu spotkań. Każda grupa ma na prezentację ok. 3-5 minut.
(20 min)

9. Podsumowanie zajęć.
Prowadzący może zapytać, czy gotowy kolaż można opublikować w sieci?

Podpowiedź: tak, można jeśli zdjęcia nie są objęte prawami autorskimi, a żyjące osoby, których twarze znajdują się na zdjęciu wyrażą na to zgodę.

(5 min)

10. Zakończenie, zachęcenie do odwiedzenia FIInA ponownie, pożegnanie. (5 min)

Linki do źródeł:

Jan Lechoń (Pod Pikadorem, Ziemiańska)

<http://biogramy.pl/a/biografia/jan-lechon-wlasciwie-leszek-jozef-serafinowicz-wiesz>

Bolesław Wieniawa-Długoszowski (Kresowa)

<http://biogramy.pl/a/biografia/boleslaw-ignacy-florian-wieniawa-dlugoszowski-wiesz>

Eugeniusz Bodo (Qui Pro Quo, Adria)

<http://biogramy.pl/a/biografia/eugeniusz-bodo-wlasciwie-junod-wiesz>

Zula Pogorzelska (Morskie Oko)

<http://ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/zula-pogorzelska-wiesz>

<https://culture.pl/pl/tworca/zula-pogorzelska>

Stefania Grodzieńska (Cyrulik Warszawski)

<http://biogramy.pl/a/biografia/stefania-nina-grodzienska-grodzienska-jurandot-pisarka-satryczka-wiesz#photo>

Tytus Czyżewski (klub Gałka Muszkatołowa, Pod Katarynką - Kraków)

<http://biogramy.pl/a/biografia/tytus-czyzewski-malarz-wiesz>

Możliwe modyfikacje:

Zamiast aplikacji [Cupace - Cut and Paste Photos](#) można użyć aplikacji [PicsArt](#) lub Pixlr lub aplikacji do tworzenia memów.

Scenariusz można wydłużyć do 3-4 h i np. stworzyć stylizowane na lata 20-te zdjęcie, będące odtworzeniem zdjęcia archiwalnego. Uczestnicy mogą się przebrać w płaszcze i kapelusze, zainscenizować odpowiednio otoczenie i wystylizować stworzone zdjęcie na stare np. w aplikacji [Pixlr](#) lub [PicsArt](#) lub ozdobić je dodatkowymi elementami i podrysować w aplikacji Szkic.

Materiały dodatkowe:

Artykuł pt. **Warszawskie kawiarnie literackie, Andrzej Z. Makowski:**

<https://culture.pl/pl/dzielo/andrzej-z-makowiecki-warszawskie-kawiarnie-literackie>

Artykuł pt. **Kabarety przedwojennej Warszawy:**

<https://culture.pl/pl/artykul/kabarety-przedwojennej-warszawy-1910-1939>

